

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. a JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. v právní věci žalobce: **J. A. H.**, zastoupený Ing. Mgr. Milanem Chládkem, advokátem se sídlem Minoritská 10, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2010, č. j. 6 Ca 248/2007 – 89,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

Žalobce požádal dne 17. 1. 2001 podle § 24 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o občanství“) o zjištění státního občanství. Domáhal se v první řadě vydání potvrzení o tom, že nikdy nepozbyl československé státní občanství.

Okresní úřad Jindřichův Hradec rozhodnutím ze dne 19. 8. 2002, č. j. VV-4533/02-Sv/811, žádosti nevyhověl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které Krajský úřad Jihočeského kraje rozhodnutím ze dne 16. 9. 2002, č. j. OLVV 259/2002, zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje žalobu podle § 247 a násl. o. s. ř., ve znění účinném do 31. 12. 2002. Krajský soud v Českých Budějovicích tuto žalobu rozsudkem ze dne 16. 12. 2002, č. j. 10 Ca 255/2002 – 26, zamítl.

Následně podal žalobce ústavní stížnost, kterou napadl rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích a uvedená rozhodnutí Okresního úřadu Jindřichův Hradec a Krajského úřadu Jihočeského kraje. Ústavní soud nálezem ze dne 31. 8. 2005, sp. zn. I. ÚS 147/03, publikovaným pod č. 167, sv. 38 Sb. ÚS, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, jakož i shora uvedená rozhodnutí správních orgánů zrušil.

V dalším řízení Krajský úřad Jihočeského kraje, na něž přešla věcná a místní příslušnost k rozhodnutí věci v prvním stupni, vydal nové rozhodnutí ze dne 16. 1. 2006, č. j. KUJCK/26234/05/OLVV, kterým nevyhověl žádosti o zjištění státního občanství a vydání potvrzení o tom, že žalobce čsl. státní občanství nikdy nepozbyl.

Proti tomuto rozhodnutí krajského úřadu podal žalobce odvolání. Ministerstvo vnitra (žalovaný) však rozhodnutím ze dne 27. 6. 2007, č. j. VS-5202/51/2-1991, odvolání zamítlo a napadené rozhodnutí potvrdilo. Žalovaný konstatoval, že žalobce pozbyl československé státní občanství podle § 1 odst. 1 ústavního dekretu presidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské (dále jen „ústavní dekret č. 33“). Archivním šetřením nebylo doloženo, že by žalobce podal žádost o osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33. Žalobcova matka sice podala žádost o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu č. 33, do které zahrnula i žalobce, ze shromážděných podkladů však vyplývá, že této žádosti nebylo vyhověno. Státní občanství České republiky (a tím pádem i čsl. občanství) žalobce opět nabyl až dne 22. 12. 1992, kdy mu bylo na jeho žádost uděleno Ministerstvem vnitra.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 30. 12. 2010, č. j. 6 Ca 248/2007 – 89, jako nedůvodnou zamítl.

II.

Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž uvádí důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., přičemž vznesl v podstatě shodné námitky jako v žalobě.

a) Na prvním místě stěžovatel namítá, že výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, podle něhož se „žádosti ... *nevyhovuje*“, neodpovídá tomu, že správní řízení bylo zahájeno z vlastního podnětu správního orgánu prvního stupně. Výrok rozhodnutí tedy podle jeho názoru není správný, neboť neobsahuje rozhodnutí ve věci samé. Podle stěžovatele měly být ve výroku uvedeny zjištěné skutečnosti.

b) Dále stěžovatel tvrdí, že podal (zastoupen otcem nebo advokátem) samostatnou žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti, která byla evidována pod

pokračování

sp. zn. IV. St. 28700/48, přičemž o této žádosti dosud nebylo rozhodnuto. Nesouhlasí se zjištěním správních orgánů, které dospěly na základě archivního šetření k závěru, že se uvedená žádost týkala stěžovatelova otce J. B. H., nar. x. Toto zjištění nemá podle stěžovatele dostatečnou oporu v provedeném dokazování a je v rozporu se správními spisy. Správní orgány přehlédly, že mezi dokumenty obsaženými ve spise sp. zn. IV. St. 28700/48 není obsažena žádost, na základě níž bylo řízení zahájeno, ani rozhodnutí ve věci samé. Bez těchto listin ovšem nelze dojít ke spolehlivému závěru, že se skutečně jednalo o žádost o zachování občanství stěžovatelova otce. Skutečnost, že se nepodařilo dohledat celý spis, je třeba v souladu se stanoviskem vysloveným v nálezů Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2005 přičítat k tíži státu, resp. správních orgánů.

c) Stěžovatel dále brojí proti skutkovému závěru městského soudu a správních orgánů o tom, že byl osobou německé národnosti. Tato otázka je určující pro posouzení, zda se na stěžovatele vztahoval ústavní dekret č. 33. Stěžovatel k tomu uvádí, že členové rodiny H. byli vždy považováni za Čechy. Stěžovatelův děd J. H. se při sčítání lidu v roce 1930 přihlásil k národnosti české, za osobu české národnosti byl považován i stěžovatelův otec J. B. H. Stěžovatelova matka nebyla osobou německé, nýbrž rakouské národnosti. Stěžovatelovu národnost nelze dovozovat ani z toho, že žil v letech 1930 – 37 v Rakousku, ani z toho, že navštěvoval školy s německým vyučovacím jazykem. S rodiči přitom komunikoval nejen německy, ale i česky (s otcem), anglicky a francouzsky (s matkou). Obsah žádosti o přiznání německé státní příslušnosti ze dne 14. 8. 1939 není pro určení národnosti rozhodný, neboť jej vyplnil stěžovatelův otec proti jeho vůli. Stěžovatelovu německou národnost nelze dovozovat ani ze skutečnosti, že jej matka zahrnula do své žádosti o zjištění zachování československého občanství podle § 2 ústavního dekretu č. 33, neboť stěžovatel podal sám žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, přičemž tuto žádost mohly podat pouze osoby české národnosti. Stěžovatel dále prohlásil, že se vždy považoval a nadále považuje za osobu české národnosti a nelze mu předepisovat, jaké je či byl národnosti. Postup správních orgánů proto představuje porušení jeho práv chráněných ústavou a mezinárodními úmluvami o lidských právech.

d) Stěžovatel dále namítá, že rozhodnutí sp. zn. IV St. 10383/45 o žádosti jeho matky o zjištění zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu č. 33, do které byl zahrnut i sám stěžovatel, nebylo řádně doručeno všem účastníkům řízení. Navíc stěžovatel nebyl v rozporu s § 4 odst. 1 ústavního dekretu č. 33 posuzován v tomto řízení samostatně. Ze skutečnosti, že matčině žádosti nebylo vyhověno, nelze dovozovat, že byla zamítnuta i stěžovatelova žádost.

e) Stěžovatel dále uvádí, že mu bylo v roce 1992 uděleno československé státní občanství. V té době však neměl k dispozici archivní materiály, kterými by mohl prokázat, že československé občanství nepozbyl. V důsledku toho nemohl v roce 1992 znovu nabýt občanství České republiky udělením. Nelze tedy z toho dovozovat, že došlo k přetržení kontinuity československého státního občanství.

f) Stěžovatel také namítá, že se měly správní orgány zabývat předběžnou otázkou, zda se na něj ústavní dekret č. 33 vztahoval a zda vůbec nabyl německou státní příslušnost. Otec za něj podal žádost o německou státní příslušnost proti jeho vůli a bez

souhlasu matky a opatrovnického soudu. Městský soud se touto otázkou nezabýval a bez dalšího dospěl k závěru, že stěžovatel německou státní příslušnost nabyl. Napadený rozsudek je tedy nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

g) Závěrem stěžovatel uvedl, že žalovaný měl při správném postupu dospět k závěru, že stěžovatel byl a je osobou české národnosti. Vzhledem k tomu, že nebyl dohledán celý obsah spisu vedeného pod sp. zn. IV. St. 28700/48, je třeba vycházet z toho, že se jednalo o žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti stěžovatele. Jelikož o této žádosti nebylo dosud rozhodnuto, měly si správní orgány učinit vlastní úsudek o otázce národní spolehlivosti stěžovatele. Přitom se měly zabývat otázkou, zda stěžovatel nabyl německou státní příslušnost proti své vůli rozhodnutím svého otce, a dalšími skutečnostmi, které vyplývají ze správního spisu. Také v tomto ohledu byl při zjišťování skutkové podstaty poručen zákon v ustanoveních o řízení před správními orgány takovým způsobem, že to ovlivnilo zákonnost rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s rozsudkem městského soudu, a navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta. Poukázal dále na obsah svého vyjádření k žalobě.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

III. a)

Pokud jde o první stížní námitku, je třeba uvést, že stěžovatel podal dne 17. 1. 2001 žádost o zjištění státního občanství, kterou se domáhal vydání potvrzení o tom, že nikdy nepozbyl československé státní občanství. Okresní úřad Jindřichův Hradec na základě této žádosti vydal dne 23. 7. 2001 potvrzení č. j. VV-302/01-Sv/765, v němž uvedl, že stěžovatel „nabyl československé státní občanství podle zákona č. 236/1920 Sb. Toto státní občanství pozbyl podle § 1 Ústavního dekretu č. 33/1945 Sb. Kontinuita jeho státního občanství byla porušena, neboť státní občanství České republiky nabyl dnem 22. 12. 1992 podle § 10 zákona č. 39/1969 Sb.“. Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které bylo rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 26. 11. 2001, č. j. 100/2001, zamítnuto pro nepřípustnost. Krajský úřad nicméně v odůvodnění uvedeného rozhodnutí konstatoval, že okresní úřad měl v této věci vydat správní rozhodnutí, nikoliv pouhé

pokračování

potvrzení. Zároveň dal okresnímu úřadu pokyn, že ve věci lze dále pokračovat tak, že stěžovatel podá novou žádost anebo okresní úřad z vlastního podnětu zahájí nové správní řízení. Okresní úřad na základě tohoto pokynu vyrozuměním ze dne 3. 12. 2001, č. j. VV/01-Sv/1163, stěžovateli oznámil, že z vlastního podnětu zahajuje řízení ve věci zjištění jeho občanství.

Nejvyšší správní soud považuje uvedený pokyn krajského úřadu za nesprávný, neboť v dané věci bylo řízení zahájeno podáním stěžovatelovy žádosti o zjištění státního občanství dne 17. 1. 2001. Z tohoto důvodu nebylo namístě, aby okresní úřad z vlastního podnětu zahajoval nové správní řízení. Na řízení o zjištění státního občanství podle § 24 zákona o občanství se vztahují obecné předpisy o správním řízení. Výjimkou jsou pouze případy, kdy správní orgán plně vyhoví žadateli. V takovém případě se podle § 25 zákona o státním občanství nevydává rozhodnutí ve správním řízení a řízení je ukončeno vydáním potvrzení, kterým je plně vyhověno žádosti. V dané věci ovšem okresní úřad stěžovatelově žádosti nevyhověl. V takovém případě měl vydat rozhodnutí ve správním řízení podle tehdy účinného zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád z roku 1967“).

S krajským úřadem lze souhlasit v tom, že okresní úřad pochybil, vydal-li stěžovateli toliko potvrzení, z jehož obsahu vyplývá, že žádosti nebylo plně vyhověno. O žádosti tedy nebylo řádně rozhodnuto. Vydané potvrzení ovšem nelze považovat za rozhodnutí o věci samé, kterým bylo řízení o žádosti ukončeno. Řízení o zjištění stěžovatelova občanství zahájené podáním stěžovatelovy žádosti tedy nadále pokračovalo. Za této situace již nebylo namístě, aby bylo zahájeno nové správní řízení, ať již podáním nové žádosti anebo z vlastního podnětu správního orgánu.

Ve skutečnosti ovšem vyrozumění ze dne 3. 12. 2001, kterým okresní úřad oznámil stěžovateli, že zahájil z vlastního podnětu nové řízení o zjištění jeho občanství, nemělo žádný vliv na běh správního řízení o stěžovatelově žádosti. I přesto, že okresní úřad formálně zahájil nové řízení, je z obsahu správního spisu zřejmé, že ve skutečnosti správní orgány pokračovaly v řízení, jež bylo zahájeno stěžovatelovou žádostí. O tom svědčí nejen to, že ve správním spise je obsažena žádost ze dne 17. 1. 2001 a další písemnosti shromážděné po jejím podání, ale i to, že na uvedenou žádost odkazuje výrok rozhodnutí krajského úřadu ze dne 16. 1. 2006 a jeho odůvodnění. Ostatně ani stěžovatel v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně nevyjádřil proti jeho postupu žádné námítky. Samotné pochybení spočívající ve vydání vyrozumění ze dne 3. 12. 2001, kterým bylo stěžovateli nesprávně oznámeno, že bylo v této věci zahájeno nové řízení, tedy nemohlo mít žádný vliv na průběh správního řízení ani na zákonnost rozhodnutí správních orgánů ve věci samé.

Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že výrok rozhodnutí krajského úřadu, na nějž přešla působnost správního orgánu prvního stupně, odpovídá předmětu řízení. Výrok rozhodnutí ze dne 16. 1. 2006, č. j. KUJCK/26234/05/OLVV, zní: „*Žádosti J. H. ... o zjištění státního občanství a vydání potvrzení, že nikdy československé státní občanství nepozbyl, se podle ust. § 24 zák. o st. obč. nevyhovuje.*“ Z výroku je zřejmé, jakým způsobem správní orgán prvního stupně o věci rozhodl i o které právní předpisy své rozhodnutí opřel. Rozhodnutí tedy splňuje náležitosti, jež má výrok rozhodnutí obsahovat podle

správního řádu z roku 1967, který je třeba v daném případě aplikovat v souladu s § 179 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Z těchto důvodů tedy shledal Nejvyšší správní soud uvedenou stížní námitku nedůvodnou.

III. b)

Další stížní námitkou brojí stěžovatel proti skutkovým závěrům, k nimž dospěly správní orgány a městský soud v souvislosti s řízením vedeným pod sp. zn. IV St. 28700/48. Stěžovatel tvrdí, že předmětem řízení byla jeho žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, kterou za něho podal otec či advokát. Právě skutečnost, že se správní orgány nezabývaly řízením vedeným pod sp. zn. IV St. 28700/48 a neobjasnily, co bylo jeho předmětem, se stala předmětem kritiky Ústavního soudu v nálezu ze dne 31. 8. 2005, sp. zn. I. ÚS 147/03. Ústavní soud v tomto zrušujícím nálezu uvedl, že *„stěžovatel již od počátku současného řízení poukazoval na to, že za něj podal jeho otec, případně advokát, samostatnou žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti. To je specifikum právě této věci, které nelze podle přesvědčení Ústavního soudu opominout.“*

Ze spisového materiálu je patrné, že se stěžovatel původně obrátil na orgány veřejné moci se žádostí o sdělení výsledků šetření týkajících se uvedené žádosti o vydání osvědčení o národní spolehlivosti. Tuto skutečnost doložil okresnímu úřadu ověřeným výpisem z knihy popisného referátu. Ústavní soud se obrátil na Archiv hlavního města Prahy se žádostí o zaslání citovaného spisu, leč podle sdělení ředitele příslušného odboru se spis nepodařilo v archívech dohledat. Dle telefonického sdělení pracovnice archívu Mgr. P. V. není nedohledání spisu z tohoto období věci výjimečnou. Důvodem je jednak stěhování archivních materiálů v průběhu času a současně časový odstup více než padesát let. Za této situace je zřejmé, že se orgány veřejné moci v nynějším řízení touto žádostí nezabývaly; to je patrné i z obsahu spisu, neboť ani správní úřady ani krajský soud se o samotné žádosti o vydání osvědčení o národní spolehlivosti vůbec nezmiňují.

Na druhé straně však - se zřetelem na skutečnost, že jménem stěžovatele byla podána uvedená žádost a státní orgány tuto žádost zaevidovaly (což plyne i z uvedených podkladů) - nelze z nedohledání příslušného spisu automaticky dovozovat, že argumentace napadených rozhodnutí je úplná a správná. To platí tím spíše v uvedeném řízení, kde se spis, dosud nedohledaný, týkal výhradně stěžovatele, a nikoli i osob dalších.

Jinými slovy, za stěžovatele byla podána výše uvedená žádost a zatím se nepodařilo zjistit, zda a jak o ní bylo rozhodnuto. Nedohledání příslušného rozhodnutí, resp. celého spisu, nemůže svědčit ve prospěch žádné ze stran. Současně však jde k tíži státu, resp. státních orgánů, že neexistuje doklad o výsledku uvedeného řízení, který by mohl mít význam pro rozhodnutí o věci. Je to okolnost, kterou stěžovatel nijak ovlivnit nemohl. Pokud tedy ve svém podání z 16. ledna 2001 odkázal na výše uvedenou žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti a orgány veřejné moci se právě touto konkrétní žádostí, podanou za stěžovatele jeho otcem, popř. advokátem, a evidovanou Archivem hlavního města Prahy pod signaturou 4 St 28700,

pokračování

nezabývaly a odkaz na ni prakticky ignorovaly, zasáhly do stěžovatelova práva na spravedlivý proces zaručeného v čl. 36 Listiny, neboť v řízení bylo rozhodnuto na základě podkladů neúplných. Jde o protiústavní mezeru v dokazování, již nelze akceptovat.“ (Důraz doplněn NSS.)

Ze správního spisu je zřejmé, že správní orgány provedly po vydání zrušujícího nálezu Ústavního soudu důkladné šetření s cílem prověřit tvrzení, že se správní řízení vedené pod sp. zn. IV St. 28700/48 týkalo stěžovatelovy žádosti o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33. Za tímto účelem se správní orgán prvního stupně obrátil se žádostí o vyjádření a zaslání relevantních archivních dokumentů na Archiv hlavního města Prahy, Úřad městské části Praha 8 a Úřad městské části Praha 1. Následně požádal žalovaný v rámci odvolacího řízení o doplňující šetření též Archiv Ministerstva vnitra, Státní oblastní archiv Litoměřice, Ministerstvo zahraničních věcí, Národní archiv, Vojenský ústřední archiv a Vojenský archiv v Trnavě.

Klíčové jsou především výsledky archivního šetření provedeného Archivem hlavního města Prahy a Úřadem městské části Praha 8. Právě z jejich vyjádření a z jimi předložených dokumentů totiž vyplývá, že se správní řízení vedené pod sp. zn. IV St. 28700/48 stěžovatele netýkalo, neboť se jednalo o řízení o státním občanství jeho otce J. B. H., nar. x.

Správní orgán prvního stupně při šetření vyšel z údajů uvedených v žádosti a ve stěžovatelem předložené kopii spisové evidence získané od Archivu hl. města Prahy. Zde je u čísla spisu 28700 uvedeno datum zápisu 22. 5. 1948, jméno „H. J.“ a označení správního orgánu OR X [Obvodní rada Praha X (Karlín)] podle tehdejšího administrativního členění Prahy. Archiv hlavního města Prahy v této souvislosti stěžovateli v přípisě ze dne 2. 8. 1999, č. j. AMP 01295/99, sdělil, že v protokolech sign. IV St., v nichž byly evidovány žádosti osob, které žádaly o zachování československého občanství na základě ústavního dekretu č. 33, byly nalezeny tyto záznamy: sp. zn. IV. St. 383/1946 řešící státní občanství A. H., sp. zn. IV St. 7647/1946 řešící státní občanství B. H. a sp. zn. IV St. 28700/1948 řešící státní občanství J. A. H. Dodal však, že spisy v těchto věcech byly v roce 1949 postoupeny Obvodní radě v Praze X (Karlín, dnes Praha 8) a v Praze 2 (Nové Město, dnes Praha 1). Správní orgán prvního stupně se na základě těchto zjištění obrátil přípisem ze dne 19. 10. 2005 na úřady městských částí Praha 8 a Praha 1 se žádostmi o šetření ohledně uvedených spisových značek.

Úřad městské části Praha 8, oddělení matriky přípisem ze dne 16. 11. 2005 sdělil, že ve spise vedeném pod sp. zn. IV St. 28700/48, který byl dne 26. 5. 1949 postoupen Obvodní radě pro Prahu X, byly nalezeny písemnosti, jejichž ověřené kopie zaslal. Jedná se v první řadě o úřední záznam s datem 20. V. 1948. V tomto záznamu je uvedeno, že J. H., nar. x, bytem x, K. 5, je zanesen v kartotéce ZNV. Z tohoto důvodu mělo být zavedeno řízení o jeho státním občanství. Na úředním záznamu je dále uvedena sp. zn. St. 28700/48 a podací razítko Magistrátu hl. ml. Prahy, popisního referátu, s datem 22. V. 1948. Dále byl v archivním spise nalezen záznam Ústředního národního výboru hlavního města Prahy, odbor popisní, z května 1950, na němž je uvedeno č. j. 28700/48 a označení věci: Státní občanství podle dekr. č. 33/45 Sb. Podle záznamu byla věc vzhledem k místní příslušnosti

postoupena Obvodní radě pro Prahu X. Na záznamu je dále podací razítko Obvodního národního výboru v Praze 3 s datem 26. V. 1949 a č. j. 6759. Další listinou je formulář Obvodního národního výboru v Praze 3 ze dne 10. V. 1950, č. j. 6759/49, v němž se tento správní orgán dotazoval na bydliště J. H., nar. x, posl. bytem P. x. Ústřední národní výbor hl. m. Prahy, Krajské velitelství národní bezpečnosti v Praze na dotaz odpověděl, že se uvedený dne 29. VI. 1948 odhlásil neznámo kam. Z další listiny, na níž je uvedeno č. j. I-6759/49 vyplývá, že spis byl dne 21. IX. 1950 uložen.

Úřad městské části Praha 8, oddělení matriky dále v přípisě ze dne 16. 11. 2005 k obsahu nalezených listin uvedl, že z nich nevyplývá, že by J. H. bylo vydáno osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, ani to, že by mu bylo státní občanství zachováno nebo vráceno podle § 2 a § 3 ústavního dekretu č. 33.

Vzhledem k tomu, že se uvedené dokumenty vztahovaly pouze ke stěžovatelovu otci J. (B.) H., nar. x, požádal znovu správní orgán prvního stupně Úřad městské části Praha 8 a Archiv hlavního města Prahy o provedení doplňujícího šetření. Úřad městské části Praha 8, odbor matriky, v přípisě ze dne 2. 12. 2005 skutečně potvrdil, že spis vedený pod zn. IV St. 28700/48, který byl dne 26. 5. 1949 postoupen Obvodní radě pro Prahu X, se týkal státního občanství J. (B.) H., nar. x, tedy stěžovatelova otce. Zároveň úřad zaslal kopii části jmenného rejstříku žádostí o vydání osvědčení o národní spolehlivosti, o zachování a o vrácení čl. státního občanství podle ústavního dekretu č. 33. V tomto rejstříku jsou uvedena dvě jména H.: H. J., u něhož je zapsána sp. zn. St. 28700/48 s poznámkou, že tato osoba není v Praze hlášena a žádost nebyla podána, a dále H. B., u něhož je poznamenáno, že žádost podle § 2 ústavního dekretu č. 33 byla definitivně zamítnuta výměrem Ministerstva vnitra ze dne 17. 4. 1948. Pokud jde o stěžovatele a o jeho matku A. H., uvedl Úřad městské části Praha 8, že k těmto osobám nebyly v archivu nalezeny žádné písemnosti.

Uvedená zjištění následně doplnil i Archiv hlavního města Prahy, jenž ve sdělení ze dne 12. 12. 2005 uvedl, že v pomocné kartotéce popisního referátu byla nalezena karta obsahující údaje o řízeních vedených se stěžovatelovým otcem J. B. H., nar. x. Na této kartě je uvedeno i řízení sp. zn. St. 28700/48, u něhož je poznamenáno, že se jednalo o řízení o státním občanství (zkráceně „st. obč.“), a také bydliště jmenovaného „x“. Dále Archiv hlavního města Prahy poukázal na zvláštní přílohu Věstníku hlavního města Prahy z roku 1946, kde byly uvedeny osoby německé národnosti žádající o československou státní příslušnost. Podle údajů na str. 45 věstníku, která je součástí správního spisu, bylo ve věci státního občanství stěžovatele, jeho sestry M. T. a matky A. H. vedeno společné řízení pod sp. zn. IV St. 10383/46. K tomu Archiv hlavního města Prahy uvedl, že spis sp. zn. IV St. 10383/46 byl dne 4. 10. 1949 předán Obvodní radě Praha 2 (dnes městská část Praha 1). Ve věci státního občanství stěžovatelova otce J. B. H. pak bylo vedeno řízení sp. zn. IV St. 7647/46 a tento spis byl v únoru 1949 předán Obvodní radě Praha X (dnes městská část Praha 8).

Z dokladů nalezených v archivu Úřadu městské části Praha 8 ve spise sp. zn. IV St. 28700/48 vyplývá, že se listiny týkají pouze stěžovatelova otce, nikoliv samotného stěžovatele. Tyto listiny svědčí o tom, že řízení bylo vedeno ve věci státního občanství stěžovatelova otce podle ústavního dekretu č. 33. Tomu odpovídá i skutečnost,

pokračování

že věc byla postoupena k řízení Obvodní radě pro Prahu X, kde měl stěžovatelův otec naposledy bydliště na adrese P., K. ul. 5, č. p. x. K tomu je třeba poznamenat, že stěžovatel naposledy bydlel v Československu se svou sestrou a matkou na adrese P., V. ul. 9, č. p. x. Navíc v době, kdy bylo řízení zahájeno, tj. v květnu roku 1948, již stěžovatel nepobýval v Československu. Jak totiž stěžovatel uvedl ve svém podání ze dne 20. 10. 2006, vystěhoval se s matkou a sestrou v roce 1946 do Rakouska. Zde mu také bylo téhož roku uděleno rakouské státní občanství, což dokládá i jím předložená kopie Listiny o udělení státního občanství ze dne 24. 10. 1946, č. j. I/4-48534/2, vystavená Zemským hejtmanstvím Dolní Rakousko (Landeshauptmannschaft Niederösterreich). Není proto pravděpodobné, že by v roce 1948 znovu podával žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti. Za významnou okolnost vyvracející stěžovatelovo tvrzení, že za něj byla podána taková žádost evidovaná pod sp. zn. IV. St. 28700/48, je třeba považovat i skutečnost, že podle dostupných údajů mělo být předmětné řízení zahájeno („zavedeno“) z moci úřední, nikoliv na základě žádosti stěžovatelova otce nebo advokáta, jak uvádí stěžovatel. Podle úředního záznamu ze dne 20. 5. 1948 byla důvodem pro zahájení řízení skutečnost, že stěžovatelův otec byl veden v kartotéce Zemského národního výboru (ZNV).

Obsah uvedených archivních listin tedy podle názoru Nejvyššího správního soudu vyvrací tvrzení stěžovatele, že předmětem řízení byla stěžovatelova žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti. Shromážděné podklady naopak svědčí o tom, že se řízení vedené pod sp. zn. IV. St. 28700/48 týkalo výlučně státního občanství stěžovatelova otce J. B. H., nar. x. Tomuto zjištění odpovídá i skutečnost, že ve věci stěžovatelova státního občanství podle ústavního dekretu č. 33 bylo vedeno řízení sp. zn. IV St. 10383/46. V tomto řízení bylo společně rozhodnuto i o státním občanství stěžovatelovy matky a sestry. Žádné doklady svědčící o tom, že stěžovatel podal žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, nebyly v rámci šetření dohledány a ani stěžovatel takové doklady nepředložil. Stěžovatel ani netvrdil, že by taková žádost mohla být evidována pod jinou spisovou značkou než v řízení sp. zn. IV. St. 28700/48.

Na základě dostupných podkladů tak lze vyloučit, že by předmětem správního řízení vedeného pod sp. zn. IV. St. 28700/48 byla stěžovatelova žádost o vydání osvědčení o národní spolehlivosti nebo otázka jeho státního občanství. Správním orgánům se podařilo na základě shromážděných archivních podkladů dostatečně objasnit skutkové okolnosti, jež se týkaly tohoto řízení. Zjištěné skutečnosti tvoří dostatečný podklad pro skutkové závěry, k nimž správní orgány spolu s městským soudem dospěly. Veškeré podklady a zjištěné skutečnosti na sebe navazují a jsou ve vzájemném souladu, přičemž není ani důvodu pochybovat o pravosti či pravdivosti shromážděných podkladů, zejména archivních listin. Stěžovatelovo tvrzení, že došlo k pozměnění archivních listin (např. údaje na kartě pomocné kartotéky popisního referátu Magistrátu hlavního města Prahy), není ničím podloženo. Kopie archivních listin, jež jsou založeny ve správním spise, nevykazují žádné znaky svědčící o tom, že by došlo k jejich padělání či pozměnění. Pouhá skutečnost, že se na listinách vyskytují různé rukopisy, sama o sobě nepotvrzuje takové podezření, neboť zápisy byly provedeny v různou dobu různými osobami.

Nejasnost vyvstává pouze v souvislosti s otázkou, z jakého důvodu bylo vedeno dvojí řízení o státním občanství stěžovatelova otce. Z podkladů totiž vyplývá, že o žádosti

J. B. H. o vydání osvědčení o národní spolehlivosti bylo vedeno řízení pod sp. zn. IV St. 7647/46. Této žádosti nebylo vyhověno. Následně bylo v květnu 1948 zahájeno další řízení ve věci státního občanství J. B. H. vedené pod sp. zn. IV St. 28700/48. Důvodem mohlo být uvedení odlišného jména stěžovatelova otce, který byl v prvním řízení uváděn jako J. B. H. a ve druhém řízení pouze jako J. H. Z hlediska posouzení kasační stížnosti je ovšem klíčové, že tato nejasnost nemůže zpochybnit závěr, že se řízení vedené pod sp. zn. IV St. 28700/48 netýkalo stěžovatele.

Z daného stavu tedy nemůže obstát stanovisko stěžovatele, že správní orgány měly v souladu se závěry vyslovenými ve zrušujícím nálezu Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2005 vycházet z toho, že se řízení sp. zn. IV St. 28700/48 týkalo stěžovatelovy žádosti o vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33. Správní orgány doplnily po vydání tohoto nálezu správní spis o další archivní podklady, jež toto tvrzení vyvracejí. Nepodařilo se sice zjistit, zda v této věci bylo vydáno rozhodnutí ve věci samé, ani obsah takového rozhodnutí, avšak shromážděné podklady bezpochyby vyvracejí tvrzení, že se jednalo o řízení týkající se stěžovatelova státního občanství a vedené podle ústavního dekretu č. 33. Závěry správních orgánů jsou tak vystavěny na nově zjištěném skutkovém stavu a na skutečnostech, jež Ústavní soud nemohl při svém rozhodování zohlednit. Naopak nedostatky v dokazování vytýkané Ústavním soudem byly plně odstraněny. Skutkový stav se tak v daném případě do té míry změnil, že se již některé závěry vyslovené ve zrušujícím nálezu Ústavního soudu nemohou v plném rozsahu uplatnit.

Ze všech shora uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud uvedenou stížní námitku nedůvodnou.

III. c)

Pokud jde o další stížní námitku, stala se předmětem sporu otázka stěžovatelovy „národnosti“. Stěžovatel tvrdí, že se považuje a vždy se považoval za Čecha a měl proto být podle ústavního dekretu č. 33 posuzován jako osoba české národnosti. Žádostí o zjištění státního občanství se domáhal určení, že nepozbyl československé státní občanství. Primárním úkolem správních orgánů v této věci proto bylo posoudit, zda stěžovatel na základě ústavního dekretu č. 33 pozbyl československé státní občanství či nikoliv.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti předesílá, že při vydání tohoto deklaratorního správního rozhodnutí týkajícího se trvání či zániku čl. státního občanství nemohou k tomuto řízení příslušné správní orgány ani následně správní soudy přezkoumávat postup někdejších československých orgánů v dané věci, správnost ani spravedlivost jejich případných rozhodnutí. Tím méně lze hodnotit právní předpisy vydané v době druhé světové války a v poválečném období. Poválečné zákonodárství reagující na události spojené s 2. sv. válkou představuje ve své podstatě dnes již uzavřený okruh problémů a otázek. Tyto normativní akty se uplatnily ve zmíněné době, z hlediska současnosti však již nezakládají nové právní vztahy a tedy již postrádají konstitutivní charakter (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 3. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 14/94, publikovaný pod č. 55/1995 Sb.). Úkolem správních orgánů a následně v mezích

pokračování

uplatněných námitek i správních soudů tedy bylo zabývat se toliko otázkou, zda na základě ústavního dekretu č. 33, případně na základě s ním souvisejících právních skutečností stěžovatel pozbyl v uvedeném období čl. státní občanství či nikoliv. V této otázce tedy musely nynější orgány veřejné moci nutně vycházet z konstitutivních rozhodnutí vydaných v uvedeném období či naopak z toho, že taková rozhodnutí vydána nebyla, nebyly však samozřejmě vázány dílčími úvahami nebo závěry, k nimž někdejší čl. orgány v dané souvislosti dospěly (k tomu srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2000, sp. zn. II. ÚS 164/97 publ. pod č. 7, sv. 17 Sb. ÚS, nebo ze dne 13. 10. 1995, sp. zn. III. ÚS 39/95, publ. pod č. 60, sv. 4 Sb. ÚS). V daném případě bylo podle názoru Nejvyššího správního soudu dostatečně prokázáno, že stěžovatel čl. státní občanství na základě ústavního dekretu č. 33 pozbyl.

Konstrukce ústavního dekretu č. 33 je založena na rozlišení několika skupin československých státních občanů, přičemž jako odlišující kritérium používá zejména pojem „národnost“. Jak upozorňuje rovněž stěžovatel, dnešní právní pojetí „národnosti“ oproti „státní příslušnosti“, tj. občanství, je založeno výhradně na právu každého svobodně rozhodovat o své národnosti (viz čl. 3 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Ovšem při posuzování rozhodné otázky, zda podle ústavního dekretu č. 33 stěžovatel pozbyl čl. státní občanství, nezbyvá než vykládat tento pojem v tom významu, v jakém ho užíval právě ústavní dekret č. 33 a další tehdejší právní předpisy, tedy jako převážně objektivní kategorii (viz kritéria pro určení „národnosti“ uvedená v oběžníku Ministerstva vnitra ze dne 24. 8. 1945, č. j. A-4600-16/8-45 ref. A., k úpravě československého státního občanství podle dekretu č. 33/1945 Sb., jež odpovídají judikatuře tehdejšího Nejvyššího správního soudu k této otázce). Osoby spadající do některé ze skupin definovaných v ústavním dekretu č. 33 - zejména se jednalo o osoby německé a maďarské „národnosti“ - pozbyly na základě tohoto dekretu československé státní občanství. V dané věci se správní orgány i městský soud otázkou „národnosti“ stěžovatele podle ústavního dekretu č. 33 podrobně zabývaly, přičemž své závěry opřely o skutečnosti, jež byly zjištěny z archivních dokladů, které tvoří součást správního spisu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti pouze odkazuje na uvedené archivní doklady, jakož i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů v této věci.

V daném případě nicméně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že otázka stěžovatelovy „národnosti“ ve smyslu ústavního dekretu č. 33 není pro posouzení věci klíčová. Za určující považuje zdejší soud skutečnost, že stěžovatel jako československý občan nabyt během okupace českých zemí německou státní příslušnost. Stěžovatelův otec J. B. H. totiž podal za stěžovatele dne 14. 8. 1939 žádost (dotazník) o určení německé národní příslušnosti (Fragebogen zur Feststellung der deutschen Volkszugehörigkeit). Kopii tohoto dotazníku předložil stěžovatel jako přílohu žádosti o zjištění státního občanství. O tom, že žádosti o německé občanství bylo vyhověno a stěžovatel nabyt státní příslušnost k Německé říši, svědčí poznámka na rubu dotazníku, kde je uvedeno, že dne 1. 9. 1939 byl stěžovateli vydán průkaz německé státní příslušnosti. Od této doby tedy měl stěžovatel postavení občana Německé říše a bylo s ním tak zacházeno. Na tom nemůže nic změnit ani stěžovatelovo tvrzení, že údaje na dotazníku byly vyplněny jeho otcem nepravdivě. Není zde totiž žádných pochybností o tom, že stěžovatel, tehdy jako devítiletý, získal německou státní příslušnost.

Tato skutečnost je rozhodující z hlediska posouzení stěžovatelovy žádosti o zjištění státního občanství a kontinuity československého, resp. českého státního občanství. Byť totiž ústavní dekret č. 33 rozlišuje jednotlivé skupiny československých státních občanů podle kritéria „národnosti“, v případě stěžovatele není s ohledem na zjištěné skutečnosti rozhodné, zda stěžovatel byl osobou německé či české „národnosti“. V obou případech by totiž v důsledku nabytí německé státní příslušnosti pozbyl československého státního občanství.

Podle § 1 odst. 1 ústavního dekretu č. 33 českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnosti německé nebo maďarské, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství. V těchto případech mohly tyto osoby požádat o zachování československého státního občanství, pokud splnily podmínky podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu č. 33. Předpokladem pro zachování státního občanství bylo v první řadě vydání rozhodnutí příslušného správního orgánu o zachování státního občanství. V daném případě z podkladů obsažených ve spise vyplývá, že žádost o zachování československého státního občanství podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu č. 33 podala jménem stěžovatele jeho matka A. H. Jednalo se o společnou žádost vztahující se na stěžovatele, jeho matku a sestru M. T. H. Z obsahu sdělení Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 24. 5. 1947, č. j. IV. St 10383/45.Pe, který je součástí správního spisu, však vyplývá, že tato žádost byla zamítnuta. Podání jiné žádosti podle § 2 ústavního dekretu č. 33 nebylo v daném případě doloženo a ani stěžovatel nic takového netvrdil. Pokud by tedy stěžovatel byl považován za osobu německé „národnosti“, lze konstatovat, že podmínky pro zachování československého státního občanství nebyly naplněny.

Ovšem za daného stavu by československé státní občanství nebylo stěžovateli zachováno, ani pokud by byl posuzován jako osoba české „národnosti“, za kterou se označuje. Podle § 5 ústavního dekretu č. 33 totiž Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (tj. od 21. 5. 1938 do 31. 12. 1946) ucházeli o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem, anebo zvláštními okolnostmi, pozbyli československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabyl účinnosti (tj. 10. 8. 1945). Výjimky, na něž se dekret nevztahoval, jsou upraveny v § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33. Podle tohoto ustanovení se Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (tj. od 21. 5. 1938 do 31. 12. 1946) přihlásili za Němce nebo Maďary, jsouce donuceni nátlakem nebo okolnostmi zvláštního zřetele hodnými, neposuzují podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďaři, schválí-li krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností. V takových případech k pozbytí československého státního občanství nedošlo (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2000, sp. zn. II. ÚS 164/97, publ. pod č. 7, sv. 17 Sb. ÚS).

Pokud by tedy byl stěžovatel posuzován jako osoba české „národnosti“, pak by pozbyl československé státní občanství na základě § 5 ústavního dekretu č. 33. Vzhledem k tomu, že stěžovateli nebylo vydáno osvědčení o národní spolehlivosti, nevztahuje se na něj ani výjimka z působnosti ústavního dekretu č. 33 podle § 1 odst. 4 tohoto dekretu. Tato výjimka byla pro zachování čl. státní příslušnosti nezbytná jak pro osoby české nebo

pokračování

slovenské „národnosti“, které se v době zvýšeného ohrožení republiky ucházely o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti (§ 5 ústavního dekretu č. 33), tak pro takové osoby, které se v tomto období přihlásily za Němce nebo Maďary i jiným způsobem (§ 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, viz bod 5 citovaného oběžníku Ministerstva vnitra ze dne 24. 8. 1945, č. j. A-4600-16/8-45 ref. A., k úpravě československého státního občanství podle dekretu č. 33/1945 Sb.). Jak již bylo uvedeno, nebylo v daném případě doloženo, že by stěžovatel sám nebo v zastoupení žádost o osvědčení o národní spolehlivosti skutečně podal. Z hlediska zachování kontinuity československého státního občanství by tedy stěžovatel nezískal příznivější postavení, ani pokud by s ním bylo nakládáno jako s osobou české „národnosti“.

Bez ohledu na to, zda stěžovatele bylo v uvedené době třeba považovat za osobu české nebo německé „národnosti“ ve smyslu ústavního dekretu č. 33, tedy nelze učinit jiný závěr, než že na základě tohoto dekretu pozbyl československé státní občanství. To tedy znamená, že kontinuita jeho státního občanství byla přerušena. Stěžovatel jako osoba, která nabyla v době zvýšeného ohrožení republiky německé státní příslušnosti, pozbyl československé státní občanství bez ohledu na to, zda byl osobou české nebo německé „národnosti“. Rozdíl je pouze v okamžiku, kdy došlo k pozbytí československého státního občanství. Osoby německé „národnosti“ pozbyly podle § 1 odst. 1 ústavního dekretu č. 33 československé státní občanství dnem nabytí německé státní příslušnosti, zatímco osoby české „národnosti“ pozbyly státní občanství podle § 5 ústavního dekretu č. 33 až dnem nabytí účinnosti dekretu, tj. 10. 8. 1945. Ani tento rozdíl však z hlediska podané žádosti o zjištění státního občanství nemůže mít žádný vliv na závěr, že této žádosti nebylo možno vyhovět, neboť stěžovatel v každém případě československé státní občanství pozbyl.

Nejvyšší správní soud tedy shledal i tuto stížní námitku nedůvodnou.

III. d)

Čtvrtá stížní námitka se týká řízení sp. zn. IV St. 10383/45 o žádosti stěžovatelovy matky A. H. podle § 2 ústavního dekretu č. 33 o zachování československého státního občanství. Jednalo se o společnou žádost, do níž byl zahrnut též stěžovatel a jeho sestra M. T. H. O tom, že uvedené žádosti nebylo vyhověno, svědčí především opis sdělení popisního referátu Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 24. 5. 1947, který je součástí správního spisu. Samotné rozhodnutí Ministerstva vnitra o této žádosti nebylo dohledáno, nicméně uvedený přípis je bezesporu dokladem o tom, že žádosti nebylo vyhověno, což nezpochybnil ani stěžovatel.

Neobstojí přitom námitka, že nebylo prokázáno doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra všem účastníkům. Pro posouzení věci je totiž dostatečné zjištění, že ve věci stěžovateli nebylo vydáno kladné rozhodnutí o zachování československého státního občanství podle § 2 ústavního dekretu č. 33. Otázka doručení rozhodnutí o nevyhovění žádosti není za této situace relevantní, neboť pouze kladné posouzení žádosti a vydání rozhodnutí o zachování státního občanství podle § 2 odst. 1 ústavního dekretu č. 33 by mělo vliv na posouzení věci. Pouze v takovém případě by bylo stěžovateli československé státní občanství zachováno. Dostupné podklady však tento závěr vylučují.

Obdobně je třeba hodnotit i související námitku, podle níž stěžovatel nebyl v rozporu s § 4 odst. 1 ústavního dekretu č. 33 posuzován jako dítě samostatně. Podle tohoto ustanovení se pro účely tohoto dekretu posuzují provdané ženy a nezletilé děti samostatně. Toto ustanovení je třeba vykládat tak, že provdané ženy a nezletilé děti měly být posouzeny samostatně z hlediska hmotného práva. Jinými slovy, u každé z těchto osob mělo být samostatně zkoumáno, zda se na ně vztahují některá ustanovení ústavního dekretu č. 33 (viz bod 11 citovaného oběžníku Ministerstva vnitra ze dne 24. 8. 1945, č. j. A-4600-16/8-45 ref. A., k úpravě československého státního občanství podle dekretu č. 33/1945 Sb.). To samozřejmě nebránilo tomu, aby v jednom společném řízení bylo rozhodnuto o více osobách, jak tomu bylo i v daném případě. Navíc zde platí totéž co u předchozí námitky. Z hlediska posouzení věci není podstatné, zda se rozhodnutí Ministerstva vnitra o nevyhovění žádosti o zachování státního občanství vztahovalo i na stěžovatele či nikoliv. Rozhodující je naopak skutečnost, že podle archivních dokladů, které jsou součástí správního spisu, nebyly zjištěny žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že stěžovateli bylo československé státní občanství zachováno.

Nejvyšší správní soud tedy shledal uvedenou námitku nedůvodnou.

III. e)

Pokud jde o námitku týkající se skutečnosti, že stěžovateli bylo rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR ze dne 18. 12. 1992, č. j. VSC/2-53/5202/92-1099, uděleno české a tedy i čsl. státní občanství, je třeba dát stěžovateli zčásti za pravdu, že tato skutečnost neodůvodňuje sama o sobě závěr, že byla přetržena kontinuita jeho státního občanství. Jak však již bylo uvedeno, z archivních podkladů, které byly v daném případě shromážděny, vyplývá, že stěžovatel pozbyl československé státní občanství na základě ústavního dekretu č. 33. Uvedená námitka nemůže tento závěr nikterak zvrátit. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s názorem městského soudu, že nové udělení státního občanství pouze potvrzuje skutečnost, že stěžovatel v mezidobí do právní moci rozhodnutí o udělení občanství československým občanem nebyl.

Z tohoto důvodu shledal Nejvyšší správní soud i tuto námitku nedůvodnou.

III. f)

Namítá-li stěžovatel, že se správní orgány ani městský soud nezabývaly otázkou, zda se na něj vztahoval ústavní dekret č. 33 a zda nabyl německou státní příslušnost, nelze s ním souhlasit. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku i správních rozhodnutí, městský soud stejně jako správní orgány obou stupňů se i s touto otázkou vypořádaly, přičemž Nejvyšší správní soud se s jejich závěry ztotožnil. Jak již bylo uvedeno, rozhodující je skutečnost, že se stěžovatel během okupace českých zemí jako československý občan prostřednictvím žádosti podané jeho otcem ucházel o německou státní příslušnost a že tuto státní příslušnost na základě uvedené žádosti nabyl. Stal se tedy státním příslušníkem Německé říše. Tyto skutečnosti stěžovatel nikterak nevyvrací. Právě z tohoto důvodu a s ohledem na to, že nebyly zjištěny okolnosti, jež by svědčily o tom, že

pokračování

by se ústavní dekret č. 33 na stěžovatele nevztahoval, dospěl i Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatel pozbyl československé státní občanství.

Rovněž pokud jde o námitku, že žádost o německou státní příslušnost podal stěžovatelův otec proti jeho vůli a bez souhlasu matky a opatrovnického soudu, ztotožňuje se Nejvyšší správní soud s názorem městského soudu. Žádost byla podána u německých orgánů, které ji přijaly a podle vlastních předpisů kladně vyřídily. Tím získal stěžovatel postavení německého státního příslušníka. Za dané situace samozřejmě není možné rozhodnutí orgánů tzv. Třetí říše jakkoli přezkoumávat nebo revidovat. I pokud by snad bylo možné považovat skutečnost, že za nezletilého stěžovatele podal žádost o německou státní příslušnost jeho otec jakožto jeho zákonný zástupce, za „donucení zvláštními okolnostmi“ ve smyslu čl. 5 a čl. 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, stále by k zachování čl. státního občanství stěžovatele chyběla další nezbytná podmínka, a tou bylo vydání osvědčení o národní spolehlivosti dle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33, k němuž v daném případě dle dostupných důkazů nedošlo. Nejvyšší správní soud proto shledal tuto stížní námitku nedůvodnou.

III. g)

Závěrečná stížní námitka je již v podstatě jen rekapitulací předešlých námitek, s nimiž se již Nejvyšší správní soud vypořádal. Jen pro úplnost lze znovu uvést, že ze shromážděných archivních dokladů vyplývá, že předmětem správního řízení vedeného pod sp. zn. IV. St. 28700/48 bylo státního občanství stěžovatelova otce J. B. H., nikoliv stěžovatele. Provedeným šetřením nebylo zjištěno, že by stěžovatel anebo jeho jménem jiná osoba podala žádost o osvědčení o národní spolehlivosti, o níž by dosud nebylo rozhodnuto. Za této situace tedy nelze správním orgánům vytýkat, že se v rámci posouzení věci nezabývaly předběžnou otázkou, zda byly v případě stěžovatele splněny podmínky pro vydání osvědčení o národní spolehlivosti podle § 1 odst. 4 ústavního dekretu č. 33.

Nejvyšší správní soud tak shledal i tuto stížní námitku nedůvodnou.

IV.

Shrnutí a náklady řízení

Nejvyšší správní soud tedy ze všech uvedených důvodů shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, příslušelo by mu tedy právo na náhradu nákladů řízení, ze spisu však nevyplývá, že by mu takové náklady v řízení o kasační stížnosti vznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 25. ledna 2013

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu